مرمت نخستین ناو جنگی مدرن نیروی دریایی؛ به‌زودی

کشتی پرسپولیس، نخستین ناو جنگی مدرن نیروی دریایی ایران به زودی توسط میراث فرهنگی استان بوشهر مرمت و حفاظت خواهد شد. کشتی پرسپولیس سال‌ها در ساحل عباسک به گل نشسته بود که در آبان ۱۳۸۵ بقایای آن از زیر آب خارج و به محوطه موزه دریا و دریانوردی خلیج فارس منتقل شد. معاون میراث فرهنگی بوشهر گفته، تلاش می‌شود امسال این کشتی مرمت و به‌عنوان یک اثر تاریخی در فهرست آثار ملی به ثبت برسد.

هنرمندان گلستانی هم گل کاشتند

هنرمندان صنایع دستی که این روزها خودشان با رکود شدید شغلی مواجه‌اند، همچنان دوشادوش مردم و جهادی‌ها در حال تولید ماسک و گان بهداشتی برای مردم و بیماران هستند؛ آخرین خبر هنرنمایی آنها هم از استان گلستان به ما رسیده، از مدیرکل میراث فرهنگی این استان که گفته هنرمندان صنایع دستی، سمن‌ها و تشکل‌های مردم‌نهاد این اداره کل از اواسط اسفند ۹۸ تاکنون بیش از ۷۳۲ هزار ماسک و گان بهداشتی تولید کرده‌اند؛ شامل بیش از ۲۱۸ هزار ماسک و بیش از ۳۵ هزار کاور بهداشتی./ جام جم دیلی

تکمیلی

سفر حیوانات به باراجین

دهکده حیوانات قزوین اعلام آمادگی کرده تا برخی از حیوانات وحشی باغ وحش صفه اصفهان را بپذیرد و محمدی، مسئول کمیته اجتماعی و محیط زیست شورای شهر اصفهان دراین باره می گوید: ممکن است حیوانات وحشی باغ‌وحش را با تضمین بیشتری در اختیار این باغ‌وحش قزوین قرار بدهند. اما در عین حال این عضو شورای شهر اصفهان از بررسی گزینه‌های دیگر هم می گوید: «نگرانی ما از حقوق حیوانات است، قرار نیست که ما حیوانات را از این باغ وحش به باغ وحش دیگری منتقل کنیم. اگر قرار باشد به حیات وحش دیگری منتقل کنیم خوب در شهر خودمان باغ وحش داریم و ضرورتی برای صرف وقت و هزینه نیست.»
در خصوص دهکده حیوانات باراجین قزوین که اعلام آمادگی کرده می‌تواند پذیرای برخی از حیوانات باغ‌وحش اصفهان باشد باید گفت؛ این دهکده شرایط خیلی بهتری نسبت به باغ‌وحش صفه دارد و کسی که آن را تاسیس کرده یکی از دوستداران حیات وحش است که البته نه در طبیعت که در مساحتی بالغ بر ۱۰ هکتار در کیلومتر پنج بوستان باراجین از حیوانات آسیب دیده حمایت می‌کند. شاهین سپنتا، دامپزشک و حامی حقوق حیوانات درخصوص این ادعاکه می گوید باغ وحش اصفهان با هدف آموزش موضوعاتی در مورد حیوانات به مخاطبان خصوصا کودکان و ایجاد حس علاقه نسبت به حیوانات ایجاد شده، می گوید: به جرات می‌توان گفت باغ وحش صفه نه تنها در دستیابی به چنین هدفی ناکام بوده بلکه با خلق جلوه های زشت از به اسارت کشیدن حیوانات برای کودکان و دانش آموزان ما جنبه بد آموزی دارد. امروز در برخی کشورها برای آموزش کودکان و نزدیکی با حیات وحش به جای احداث باغ وحش های واقعی به خلق باغ‌وحش‌های مجازی هفت بعدی اقدام می‌کنند که به مراتب سالم‌تر، کم هزینه‌تر، آموزنده‌تر و جذاب‌تر هستند.

نمایی از باغ وحش کرمان در دامنه کوه‌های شرقی این شهر

عکس: جام جم

موفق: تعطیلی باغ وحش زمانی اقدامی موثر است که مردم دیگر باغ وحش نخواهند، وگرنه این‌که این باغ‌وحش تعطیل شود و دوباره جای دیگر باغ‌وحش جدیدی احداث شود فقط مخفی کردن زندگی ستم‌وار این حیوانات است

پس از اعتراضات به وضعیت بهداشتی و زندگی حیوانات، باغ وحش کرمان پلمب شد؛ نگرانی‌ها اما همچنان وجود دارد

بلاتکلیفی پس از اسارت

حکمت قاسمخانی
جام جم

باغ وحش کرمان که طی ۱۲ سال گذشته تنها مرکز نگهداری حیوانات در مرکز پهناورترین استان کشور بود، سرانجام پس از اعتراض‌های متعدد دوستداران حیوانات نسبت به وضعیت آن به دلیل نداشتن ضوابط زیست محیطی و بهداشتی و هچنین نبود صرفه اقتصادی برای شهرداری کرمان تعطیل شد. اقدامی که گرچه بسیاری از دوستداران حیوانات آن را مثبت برمی‌شمرند، اما نگرانی‌ها نسبت به سرنوشت حیواناتی که سال‌ها در درون قفس‌های این باغ وحش زندگی کردند همچنان ادامه دارد.

باغ وحش‌داری امروزه تقریبا در همه جای دنیا منسوخ شده و این به اصطلاح حرفه، حیوان آزاری تلقی و به‌شدت نکوهش شده است. اما در کشور ما و برخی استان ها و شهرها همچنان اسارتگاه حیوانات کجدار ومریز به فعالیت خود ادامه می دهند؛ باغ وحش هایی که قریب به اتفاقشان از استانداردهای بهداشتی و زیستی برخوردار نیستند و نتیجه سال‌ها فعالیت‌شان می‌شود یک اسارتگاه سرد و نمور با سلول‌های آهنی خالی از سکنه که بوی مرگ در آنها پیچیده یا فضاهای کوچک و کثیفی که اهالی بدحال و نیمه جانش به سختی به حیات خود ادامه می‌دهند و روزهای پایانی زندگی شان را سپری می کنند، مثل حیوانات باغ وحش کرمان که بسیاری شان طی سال‌های گذشته تلف شده و آنهاکه باقیمانده‌اند به نظر می آید عمر چندانی نکنند، به‌ویژه آن‌که این روزها و با پلمب اسارتگاه‌شان، نه جان و توان برگشتن به طبیعت را دارند و نه سرپناهی امن و ایمن. در سال ۱۳۸۷ شهرداری کرمان با توجه به نیاز این شهر به احداث مکان‌های تفریحی و گردشگری، مجموعه حیات وحش کرمان را در دامنه کوه‌های شرقی این شهر در محلی به مساحت ۳۳ هزار و ۶۰۰ مترمربع افتتاح کرد. این مجموعه در فضایی احداث شد که قبلا آن را پارک آبشار می‌نامیدند و شهروندان کرمانی خاطرات خوشی از حضور در این مکان و لذت بردن از آبشار مصنوعی که ایجاد شده بود، داشتند. شاید به همین دلیل بود که مسوولان شهری کرمان تصمیم گرفتند با ایجاد باغ وحش در این مکان بر جاذبه گردشگری و تفریحی آن بیفزایند و پس از مناسب‌سازی فضای مجموعه، قفس‌گذاری و فنس‌کشی، تمام حیواناتی که در مجموعه پارک شهید مطهری و پارک شهید باهنر نگهداری و مورد بازدید مردم قرار می گرفتند را به این مرکز منتقل کرده و تعدادی حیوان نیز شامل خرس، شیر، شترمرغ و اسب از خارج استان کرمان از جمله زاهدان خریداری و به حیوانات این مجموعه اضافه کردند؛ اقدامی که گرچه ابتدا با استقبال تعداد قابل توجهی از شهروندان کرمانی مواجه شد، اما به مرور زمان دیگر نه آبشار و درختان پارک اطرافش برای مردم جذابیت داشت و نه حیواناتی که در پشت فنس‌های قفس این باغ وحش تنهاتر از همیشه شده بودند.

این شیرهای بیچاره

گرچه باغ وحش کرمان در زمان استانداری حبیبا... دهمرده که اهل سیستان و بلوچستان بود، احداث شد و با تعامل و پیگیری وی چهارقلاده شیر نر ایرانی که در مرکز تحقیقات دانشگاه سیستان و بلوچستان تکثیر شده بودند، خریداری و به باغ وحش کرمان فرستاده شدند تا به عنوان یک مرکز تحقیقاتی و علمی فعالیت کند، اما هیچ‌گاه این اتفاق صورت نگرفت یا لااقل هیچ خبری از انجام فعالیت‌های تحقیقاتی روی این شیرها منتشر نشد. طی این سال‌ها دو قلاده از این شیرها به دلیل افزایش سن و بیماری در باغ وحش کرمان تلف شدند و یکی دیگر از شیرها به باغ وحش سیرجان منتقل شد، اما از سرنوشت دیگر شیر این باغ وحش اطلاعی در دست نیست. نگرانی از شرایط حیواناتی که در باغ وحش کرمان نگهداری می شدند همواره دغدغه دوستداران کرمانی حیوانات بوده است؛ دغدغه ای که به‌رغم تعطیلی این باغ وحش ادامه دارد. علیرضا زمانی، مدیرعامل انجمن حمایت از حیوانات بی‌سرپناه کرمان دراین باره به جام جم می‌گوید: گرچه بیشتر حیواناتی که در باغ وحش کرمان نگهداری می‌شدند دچار مشکل بودند و نمی توانستند به طبیعت برگردند، اما متاسفانه در شرایط بسیار بدی نگهداری می‌شدند و به دلیل همین شرایط چند سال پیش شیر این باغ وحش به خاطر زندگی در فضای بد این باغ وحش تلف شد. وی می‌افزاید: همچنین در این باغ وحش برخی از حیواناتی نگهداری می شدند که با آب و هوای شهر کرمان سازگار نبودند و به دلیل همین شرایط انجمن حمایت از حیوانات کرمان پیگیر تعطیلی این باغ وحش بود که سرانجام با حمایت سازمان محیط زیست انجام شد.
رومینا موفق، یکی دیگر از دوستداران حیوانات در کرمان نیز می‌گوید، تعطیلی باغ وحش زمانی اقدامی موثر است که مردم دیگر باغ وحش نخواهند، وگرنه این‌که این باغ‌وحش تعطیل شود و دوباره جای دیگر باغ‌وحش جدیدی احداث شود فقط مخفی کردن زندگی ستم‌وار این حیوانات از جلوی چشم دوستداران آنهاست.

تبدیل اسارتگاه به قرنطینه

انگار بخت با دوستداران طبیعت و حامیان حیات وحش بود که درنهایت تصمیم بر تعطیلی باغ وحش کرمان گرفته شد؛ آنهم تعطیلی مرکزی که ۱۲ سال با مجوز موقت اداره‌کل محیط زیست استان کرمان فعال و قرار بود شهرداری به عنوان مجری طرح، آن را در بهترین شرایط اداره کند، که این اتفاق نیفتاد تا درنهایت محیط زیستی‌ها را مصمم به دستور پلمب آن کنند. اتفاقی که رئیس اداره نظارت بر امور حیات وحش اداره‌کل حفاظت محیط زیست استان کرمان درباره‌اش به جام جم می‌گوید: از همان ابتدا هم مجوز موقت برای فعالیت این باغ وحش صادر و قید شده بود این مجوز به شرط رعایت اصول زیست محیطی تقاضاشده تمدید خواهد شد؛ اصولی چون اجرای سیستم جمع‌آوری فاضلاب در این باغ وحش و اتصال فاضلاب آن به شبکه فاضلاب که از مهم‌ترین شروط زیست محیطی ما بود و مسؤولان شهرداری نتوانستند طی سال‌های گذشته به سرانجامش برسانند، به همین دلیل با پایان رسیدن زمان تعیین شده و رعایت نکردن این استانداردها توسط شهرداری و عدم جلب نظر مساعد اداره‌کل حفاظت‌محیط‌زیست و اداره دامپزشکی کرمان، باغ وحش تعطیل شد.
منصور پورسینا درخصوص سرنوشت حیوانات باغ وحش پس از تعطیلی هم می‌گوید: تعدادی از حیوانات متعلق به خود شهرداری است و از مراکز مجاز خریداری شده که باید از طریق مزایده به مراکز مجاز دارای تاییدیه از سازمان محیط زیست فروخته شوند. اما تعدای از حیوانات همچون دو قلاده گرگ، یک خرس قهوه‌ای، مرغ مینا، پنج میمون، یک شترمرغ، تعدادی کل، بز، قوچ و میش، تعدادی عقاب و دوقلاده روباه و یک اسب خزری که اداره محیط زیست کرمان به صورت امانی به باغ وحش داده بود، به ما برگردانده شده‌است. دو قلاده گرگ این مجموعه به علت سال‌ها زندگی در قفس قابلیت رهاسازی در طبیعت را ندارند و در قرنطینه محیط زیست نگهداری می‌شوند. روباه‌ها و کل و بزها رهاسازی می‌شوند. خرس و اسب خزری و شترمرغ همراه پرندگان زینتی به مراکز مجاز فروخته و میمون‌ها به مرکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی کرمان واگذار می‌شود. پورسینا درعین حال یادآور می‌شود که اداره کل محیط زیست استان کرمان در حال احداث یک قرنطینه بزرگ به شکل یک زیستگاه طبیعی در محوطه بیرونی ساختمان اداره است تا با راه اندازی آن در اوایل خرداد ماه مشکل نگهداری حیواناتی که نمی توانند به طبیعت بازگردانده شوند، برطرف شود.

باغ وحش جدید می‌سازیم

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرمان نیز با تایید سخنان مسؤولان محیط زیست مبنی بر وجود شرایط نامناسب برای زیست جانوران باغ وحش به جام جم می‌گوید: شرایط زیست‌محیطی مناسب برای گونه‌های جانوری موجود در این مجموعه فراهم نبود و با توجه به وسعت کم و شیب زیاد باغ وحش، امکان گسترش این مجموعه و فراهم‌کردن فضای مناسب نیز برای حیوانات وجود نداشت. ضمن این‌که حامیان حیوانات و حیات وحش نیز از وضعیت مجموعه باغ وحش کرمان ناراضی بودند و این موضوع را بارها اعلام کرده‌اند.
یدا... علیزاده درخصوص سرنوشت حیوانات موجود در مجموعه باغ وحش کرمان هم می‌گوید: تعدادی از حیوانات متعلق به اداره‌کل محیط زیست بود که به این اداره‌کل تحویل داده شد و تعدادی دیگر نیز متعلق به شهرداری است که به‌زودی به مراکز مجاز یا سایر باغ وحش‌های استان تحویل داده می‌شود.
وی با بیان این‌که باغ وحش، باید حداقل دو کیلومتر از حریم شهر فاصله داشته باشد، اما باغ وحش کرمان، در فاصله ۳۰ تا ۴۰ متری از ساختمان‌های مسکونی و در داخل شهر قرار داشت، تصریح می‌کند: با توجه به این‌که شهرداری کرمان زمین لازم برای ساخت باغ وحش را در خارج از حریم شهر در اختیار دارد؛ برای ساخت باغ وحش در حال رایزنی با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی هستیم و از سرمایه‌گذاران علاقه‌مند ایجاد باغ وحش درخواست می‌کنم در این زمینه با شهرداری کرمان مشارکت کنند.

بارعایت استاندارد؛ بله

مدیران شهرداری درحالی به دنبال ایجاد یک باغ وحش جدید توسط بخش خصوصی هستند که این موضوع به‌شدت مورد انتقاد گروه‌های حامی محیط زیست است. رئیس اداره نظارت بر امور حیات وحش اداره‌کل حفاظت محیط زیست کرمان نیز صدور مجوز جدید برای احداث باغ وحش در کرمان را فقط منوط به فراهم‌کردن شرایط زیست حیوانات بر اساس استانداردهای جهانی عنوان می‌کند و با اشاره به مخالفت دوستداران حیوانات با فعالیت باغ وحش‌ها می‌گوید: بارها گفته‌ایم ما حیوان را از طبیعت نمی‌گیریم که به باغ وحش بیاوریم و در قفس زندانی کنیم، بلکه باغ وحش فقط مرکز نگهداری حیواناتی است که امکان رهاسازی در طبیعت را ندارند؛ لذا ما باید یا این حیوانات را یوتانایز (مرگ بدون درد) کنیم یا در قفس باغ وحش نگهداریم تا عمرشان به سر رسد.

مکث

حال خراب باغ وحش اصفهان

سرنوشت ۳۱۸ حیوان باغ وحش اصفهان در دامنه کوه صفه و بیشه ناژان هم معلوم نیست؛ حیواناتی که پس از سالها تحمل رنج اسارت، حالا بر سر دوراهی رفتن و ماندن نشسته‌اند؛ ماندن در اسارتگاه، یا رفتن به ناکجاآباد که فرقی با اسارت ندارد. حال حیوانات باغ وحش اصفهان هم خراب است، آنقدر خراب که فعالان حقوق حیوانات سالهاست پیگیر تعطیلی این باغ وحش هستند، اما شهرداری و گردانندگان مجموعه همچنان اصرار بر ادامه کار آن دارند. البته کمیسیون اجتماعی و محیط‌زیست شورای شهر اصفهان گفته پیگیر این ماجراست و قرار است با بازدیدی که از این مکان دارند سرنوشت حیوانات این باغ وحش رقم بخورد؛ اینکه همین جا در اصفهان بمانند یا آنها را راهی باغ وحش دیگری با استانداردهای بهتری کنند.
بزرگترین چالش اما تصمیم‌گیری برای سرنوشت این حیوانات است، حیواناتی که ناگزیر از طبیعت دور مانده و حالا آینده‌شان خواهی‌نخواهی در دست انسان‌هاست.
سوال این است که آیا این حیوانات می‌توانند به طبیعت بازگردند؟! یا آنکه زندگی در باغ‌وحش، آنها را در مواجهه با طبیعت با بحران روبه‌رو می‌کند؟! چه تضمینی وجود دارد که انتقال آنها به باغ‌وحش‌های دیگر شرایط زندگی را بهتر از سرنوشت‌شان در اصفهان کند؟!
علی جعفری، مسؤول پارک کوهستانی صفه دراین باره به ایرنا می گوید: همه چیز منتهی به بازدید و رای نهایی شورای شهر دارد و بعد از آن تصمیم نهایی در خصوص این‌که باغ‌وحش به همین شکل بماند، تغییراتی داشته باشد و یا جابه جایی‌هایی انجام شود اتخاذ خواهد شد. کورش محمدی، مسؤول کمیته اجتماعی و محیط زیست شورای شهر اصفهان هم دراین باره می گوید: صحبت بر سر این است که اگر قرار باشد باغ‌وحش صفه را تعطیل کنیم، سرنوشت این حیوانات چه خواهد شد؟! آیا مکان مناسب یا ژئوپارکی هست که بتواند این حیوانات را بپذیرد یا حتی ما در اصفهان این امکان را داریم که این حیوانات را در طبیعت رها کنیم؟! درهر روی این حیوانات در طبیعت وحشی بزرگ نشده‌اند و امکان دارد با رهاسازی در طبیعت دستخوش آسیب و نابودی شوند. حالا قرار است تعطیلی باغ‌وحش صفه به عنوان پیشنهاد کمیسیون محیط‌زیست شورای شهر به صحن علنی برود تا بعد از این که فعالیت‌های باغ وحش متوقف شد، شرایط واگذاری بخشی از این انتقال به بخش خصوصی امکان سنجی شود.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۶۴۶

جدول عادی

افقی: ۱) بیماری مردم‌آزاری ـ جوانی ـ واحد شمارش نان ۲) خانه ساحلی ـ از دیدنی‌های شهر شیراز که شهرت ملی و جهانی دارد ۳) خون ـ جامه ـ روزی‌دهنده ـ دست عرب ۴) بوسه ـ ویژگی‌های شخصیتی و فرهنگی فرد ـ محصل دانشگاه ۵) از فرشتگان مقرب الهی ـ وسیله نخ‌ریسی ۶) اضطراب و نگرانی ـ تاراج ـ بین مچ و آرنج دست ۷) مأمور عملیات ویژه نظامی ـ ویران‌کننده ـ نیستی ۸) ضمیر سوم ـ امپراطور دیوانه روم ـ کامیاب ـ طرف ۹) بازداشتن ـ پسر معاویه ـ مصیبت‌ها ۱۰) آشکار ـ آسیاب آشپزخانه ـ از حواریون ۱۱) نام ـ سریال شبکه یك سیما در ماه رمضان ساخته جلیل سامان ۱۲) پاگون ـ موزه پاریس ـ منجمد ۱۳) یازده ـ عبوس ـ مقابل گرفتن ـ آب منجمد ۱۴) ایفاگر نقش حاج یونس در سریال میوه ممنوعه ـ رهایی ۱۵) گروه ورزشی ـ استارت قدیمی ـ شیطان.

عمودی: ۱) نافع ـ واحد اندازه‌گیری مقدار الکتریسیته ۲) اشاره ـ همسایه روسیه ـ مسابقه اتومبیلرانی ۳) سرای محبت ـ چاه کم‌عمق ـ شمار ـ دریا ۴) موی گردن شیر ـ بزرگان ـ سدی در مصر ۵) بهترین استفاده از زمان و امکانات موجود برای رسیدن به هدفی معین ـ ویژگی ۶) علاج کردن ـ از فروع دین ـ سمت راست ۷) شهری ساحلی در برزیل ـ حاجت ـ دعای زیر لب ۸) همسرزن ـ دیوار نازك ـ نبرد رو در رو برای اعاده حیثیت ـ پهلوان ۹) اجازه ـ دریاچه‌ای در سوئیس ـ شاعر سرشناس ادبیات شیلی ۱۰) رها ـ رسوم ـ قابل خواندن ۱۱) نقاش ایرانی عهد تیموری و صفوی ـ هزار میلیون ۱۲) مرغ افسانه‌ای و خوش‌آواز ـ تغار چوبی ـ لوس ۱۳) فرورفته ـ چاك ـ فرزند زکریای نبی(ع) ـ قدیمی‌ترین پل اصفهان ۱۴) مرسوم ـ سرنوشته ـ نویسنده نوروزنامه ۱۵) مسوول دریافت و پرداخت پول به مشتریان ـ مخلوط کردن.

جدول ویژه

افقی: ۱) باعجله رفتن ـ دریغ ـ سوپ روسی ۲) قتل سیاسی ـ جغرافیدان ایرانی و مؤلف کتاب المسالك والممالك ۳) رنگ نشده! ـ همسر حضرت ابراهیم(ع) ـ روزآمد ـ ساز مثنوی ۴) واحد اندازه‌گیری سرعت صوت ـ قدرت ـ آلبومی با آواز سالار عقیلی ۵) شربتی از سرکه و شکر ـ هر طبقه از دیوار گلی ۶) جوشش ـ آهنگر انقلابی ـ تیمارگر اسب ۷) لمس کردن ـ دنباله‌رو ـ ذره باردار ۸) دریاچه آب شور استرالیا ـ سخن شمرده ـ شکافنده ـ پیشوند فعل مضارع ۹) شکار ـ شکلی هندسی ـ نوعی سنجاب ۱۰) وزنده ـ عنصری در نمك طعام ـ زبانی که در بین‌النهرین رایج بوده ۱۱) ریز ریز کردن ـ بزرگ‌ترین اقامتگاه دریایی ترکیه ۱۲) جلال و شکوه ـ جشن پاییزی فنلاندی‌ها ـ آسمان ۱۳) نفس بلند ـ سیاره زهره ـ محلی ـ پنج ترکی ۱۴) کنایه از راز و رمز یا ریزه‌کاری‌های مربوط به هر کاری است ـ شعر حماسی ۱۵) به یکباره ـ بچه سگ ـ مسیحی.

عمودی: ۱) چشم این پرنده از مغزش بزرگ‌تر است ـ از کتب اربعه شیعه ۲) بازی قهوه‌خانه‌ای قدیم ـ سرشار ـ خدای موسی(ع) در تورات ۳) ضمیر غایب ـ تنگ چشم ـ مالك ـ داخل ۴) اسب ـ جست‌وجو ـ کامپیوتر قابل حمل ۵) مؤلف کتاب الفهرست ـ پیش‌نویس ۶) از مرکبات ـ تازه بالغ‌شده ـ فیلمساز مطرح سینمای ژاپن و خالق داستان توکیو ۷) خرید اوراق بهادار پیش از زمان سررسید ـ به هیچ وجه ـ آسان ۸) بدن ـ علم ستاره‌شناسی ـ چشم سوم ـ مخفف گاه ۹) ترشرویی ـ جانشینان ـ خودخواه ۱۰) برودت ـ فرق سر ـ آزمون ۱۱) حکومت اتحادیه‌ای ـ نیروی ادراك درست و منطقی ۱۲) پیکر ـ روایت‌کننده ـ معشوق ۱۳) زشت ـ قرض ـ شیر درنده ـ قلب دوم ۱۴) پروردگار ما ـ غده سرطانی ـ آشکارکننده ۱۵) نخستین رئیس ستاد مشترك ارتش جمهوری اسلامی ایران ـ به طور پنهانی.

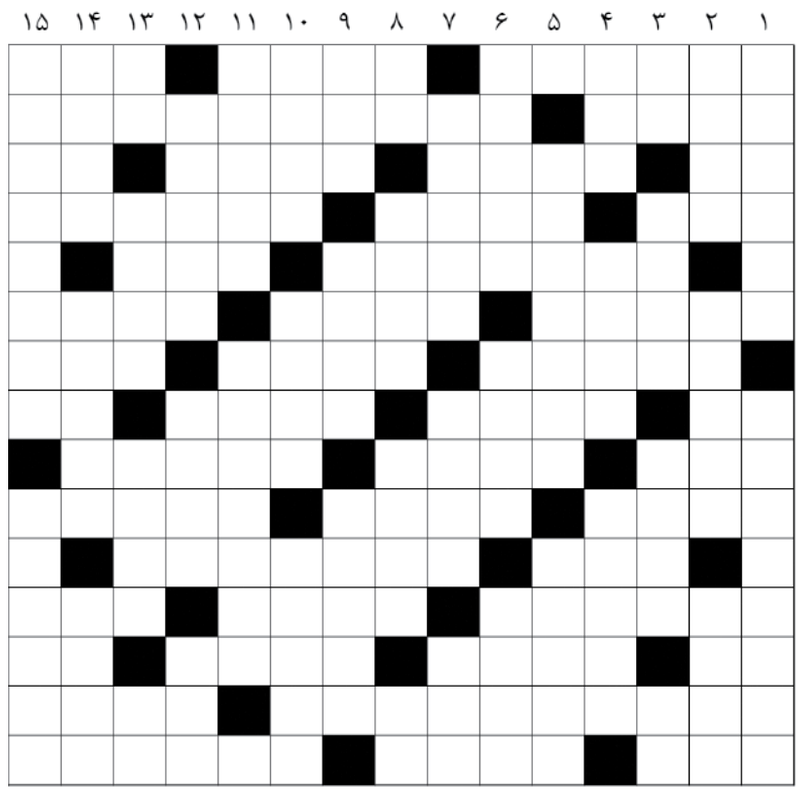

حل جدول عادی شماره ۵۶۴۵

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ا	ش	■	ح	م	ا	س	ی	■	ا	ح	ق	ا	ف
۲	چ	ی	ن	خ	و	ر	د	ک	ی	■	ت	ج	م	ل	ی
۳	ا	ت	■	م	ر	ب	غ	■	ل	و	ق	ا	■	م	ش
۴	ل	ا	ک	ی	■	ا	ی	س	■	ک	ا	ر	و	ن	■
۵	ه	ل	ن	د	ی	■	ه	ر	و	ی	■	■	خ	ت	م
۶	■	ک	ا	ه	ل	ی	■	ب	و	ل	ی	و	ی	■	ا
۷	ش	ر	ر	■	ت	ز	ک	ی	ه	■	ا	ل	م	و	ت
۸	ب	س	■	ز	س	ک	ا	■	ا	ب	ز	ی	■	ح	ر
۹	س	ی	ا	ه	ی	■	ز	ن	ن	د	ه	■	ز	ش	ک
۱۰	ت	■	ز	ر	ن	د	ی	ه	■	ک	ر	ک	ر	ی	■
۱۱	ر	ک	ن	■	■	■	ا	ه	ن	ک	■	ا	ر	گ	ب	م
۱۲	■	ب	ا	م	ی	ه	■	د	و	ا	■	ب	ر	ا	ی
۱۳	م	ا	■	غ	ل	ی	ت	■	ی	ن	ا	ل	■	ف	م
۱۴	■	ه	ب	ن	د	■	پ	ک	ا	ه	غ	ا	ش	ق	ی
۱۵	د	ه	ک	ی	ا	■	ه	م	ن	ا	م	■	ک	ی	ک

حل جدول ویژه شماره ۵۶۴۵

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	پ	خ	ش	■	س	ر	گ	م	■	ک	م	ش	د	ه
۲	ی	ت	ی	م	ن	و	ا	ز	ی	■	ا	ذ	ر	ا	ن
۳	غ	م	■	س	ن	ا	و	■	م	ت	ل	ک	■	د	ی
۴	ا	ی	ر	چ	■	ن	ا	ز	■	س	ی	ر	ن	■	گ
۵	م	م	ه	و	ر	■	ژ	ا	پ	■	■	■	ز	ر	ق
۶	■	ر	ا	د	و	ن	■	ی	و	ن	س	ک	و	■	ا
۷	ا	ت	م	■	ا	م	ه	ا	ل	■	ت	س	ل	ی	م
۸	چ	ب	■	ا	د	ا	ک	■	ک	ه	و	ر	■	و	و
۹	ز	ا	ت	ه	ی	د	ر	ا	ت	■	س	ا	م	ر	ا
۱۰	ز	■	ه	م	ا	■	ف	ر	ا	ک	■	ن	ا	ی	ر	ا
۱۱	ه	م	■	ن	ر	و	د	ا	ق	ا	ف	■	ز	ا	ی	و
۱۲	ن	■	ک	ت	ج	و	ه	ر	■	ش	و	ر	و	■	ب	ر
۱۳	ک	ت	■	م	خ	د	و	ش	ی	و	م	ا	ل	ت	ن	ا	د
۱۴	ک	ب	ا	د	ه	■	ب	ا	ر	ق	ه	■	ل	ش	ن
۱۵	■	ک	ب	ا	د	ه	■	ب	ا	ر	ق	ه	■	ل	ش	ن